

at det Skridt de ville gjøre ved at negte Finantsloven, faaer sin virkelige Betydning derigjennem, at der deri ligger en Paaftand om en Fortolkning af Grundloven, hvorved de væsentlig vilde forrykke det ved Grundloven indrettede Ligevægtsforhold mellem Statsmagterne hos os.

Winther: Der blev af den ærede sidste Læser omtalt et meget vigtigt Punkt, som ikke undgik Opmærksomheden, da Grundloven blev givet. Den ærede sidste Læser fremstillede det, som om det var en afgjort Sag, at Grundlovens Mening var den, at Kongens Stilling til de Beslutninger, han tog ved at afsætte eller indsatte Ministre, var en anden end den, ved hvilken han foretog enhver anden Regjeringshandling. Det er ikke Tilfældet, at det var Ansuelken i den grundlovgivende Rigsdag. Der blev stillet forskjellige Endringsforslag med Hensyn til dette Punkt, og blandt Andet stilledes der af et Mindretal, hvortil blandt Andre afbøde Stiftsamtmand Dahl og flere Mænd hørte, et Forslag, som gik ud paa at gjøre det muligt, at en saadan Fortolkning som den, det ærede Medlem gav, kunde blive Grundlov. Jeg stillede Endringsforslag til dette Forslag, der gik ud paa, at de Beslutninger, hvorved Kongen afsatte eller indsatte Ministerier, ikke skulde behøve en Ministers Underskrift. Men da mine Forslag mødte en aldeles bestemt Uvillie fra de forskjelligste Sider, ogsaa fra deres Side, med hvem jeg ellers samstemmede i den grundlovgivende Rigsdag, tog jeg disse Forslag tilbage, og Mindretallets Forslag blev forkastet. Det kan altsaa ikke, i hvert Fald med Bestemthed, siges, at det skulde være Meningen af Grundloven, at Kongens Stilling i det Nærlig, hvor han indsetter og afskediger Ministre, skulde være en anden, end den er ved enhver anden Regjeringshandling. Denne Bemærkning forekommer det mig, at man med Rette kan fremhæve lige over for det, der blev sagt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger), idet han stillede det op som noget Uomtvisteligt, at Forholdet maatte være, som han antydede. Jeg skal dernæst tillade mig at gaa over til at udtale mig med Hensyn til den foreliggende Sag. Jeg er jo, som jeg allerede sagde igaar, udenfor de Skridt, der ere blevne gjort fra anden Side, og jeg staar derfor mere fri, end noget andet Medlem efter vore Modstanderes Mening staar. Jeg siger ikke, at de Herrer, der have stillet dette Forslag, have bundet sig, de have netop erklæret, at de ikke have bundet sig, saa jeg troer, det er Uret at sige, at de have ment det Modsatte; men det skal jeg ikke indlade mig videre paa, det er jo oplyst af de vedkommende Herrer selv; men hele denne Side af Sagen er jeg udenfor. I de senere Aar har min Stilling ogsaa ligeoverfor dem, der have stillet dette Forslag, eller ligeoverfor den større Del af dem, været noget forskjellig. Min Stilling

navnlig til Finantsloven har i visse Stykker været anderledes end deres, men trods alt dette finder jeg, at Stillingen nu er kommen til at være en saadan, at enhver Mand, der holder paa at give Grundloven den Betydning, i hvilken den efter min Overbevisning er bleven vedtagen, maa slutte sig sammen med dem, der nu forsvare den gennem de Forslag, som her komme frem, imod Fortolkninger og Paaftande fra andre Sider, der efter min Overbevisning gaa ud paa at tilintetgjøre Grundlovens virkelige Betydning. Denne Forhandling idag har hidtil blot været politisk og, skjøndt man har Ret i at gjøre den væsentlig politisk, forekommer det mig tillige, at man i Budgettet har et Speil af den Politik, som Regjeringen følger, og at man ogsaa derigjennem kan paa-vise, at det er ønskeligt for Landets Udvikling i mange Retninger, at der sker en Forandring i Systemet; om den sker ved disse Mænd er mig lige saa kjært, som om den sker ved Andre; og i saa Henseende hørte jeg jo igaar, at jeg ikke stiller mig fra de Mænd, der her føre Sagen frem. Betragter jeg denne Regjerings Politik gennem en lang Række af Aar, og jeg kan sige, at de tidligere Ministerier med en enkelt Afbrudelse have fulgt det samme System, saa finder jeg, at de indad til have styret Landet faaledes, at de væsentlig ere gaaede ud paa at gavne enkelte Samsundsclasser ved at give dem en Overvægt baade ved Lovgivningen og gennem Administrationen, for saa vidt denne har kunnet træde til. Det blev allerede anført af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), hvorledes denne Regjering og dens ligesindede Forgængere i Regjeringen have undladt at gennemføre Grundloven i vigtige Punkter, som netop vare af dem, der videre skulde udvikle Folkets Indflydelse paa Regjeringen, som skulde gjøre det taaleligere for Befolkningen at leve her i Landet, selv om den ikke kunde have Selvstyrelse i den Grad, som det nu af vore Modstandere siges, at man vil tilrane sig den. Der blev nævnet, at denne Regjering og dens Forgængere have ladet vigtige Grundlovsbestemmelser, der ogsaa have en stor Indflydelse paa Finantserne, staa uafgjorte; man har ikke fra Regjeringens Side villet fremlægge et Forslag til Lov om en Forsatning for Folketirken, og man har derfor heller ikke villet opføre paa Budgettet den Skatteindtægt, der bruges til at lønne Folketirkens Præster; man har ikke villet gaa ind paa at optage flere andre Statsindtægter paa Budgettet; man har f. Ex. villet bevare for enkelte begunstigede Personer og Folkelasser store Midler, der utvivlsomt ere udgaaede fra Statens Midler, som ikke ere komne tilstede gennem private Personer, men gennem Kongen. Den ærede Justitsminister sagde idag, at Ballø og Bemestofte vare stiftede af private Personer, men jeg tror, at det er tilstrækkeligt oplyst af de historiske Aktstykker, der ere dragne frem af den parlamentariske Kommission, at navnlig det ene af dem